II

*(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)*

# COMMISSIE

## BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

**van 20 december 1977**

**inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag (IV/28.282 — The Distillers Company Limited — Verkoopvoorwaarden en prijsregelingen)**

**(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)**

(78/163/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962 (1), en met name op de artikelen 3, 4, 5, 15 en 25,

Gezien de aanmelding welke op 30 juni 1973 conform de artikelen 5, lid 1, en 25 van Verordening nr. 17 is verricht door The Distillers Company Limited te Londen, Verenigd Koninkrijk, betreffende zijn „Seller's Conditions of Sale" (Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop), welke door 38 van haar dochtermaatschappijen worden toegepast jegens hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk ;

Gezien het verzoek dat op 18 mei 1976 conform artikel 3 van Verordening nr. 17 bij de Commissie is ingediend namens :

A. Bulloch & Co. te Eaglesham,
A. Bulloch (Agencies) Ltd. te Catrine, Ayrshire,
John Grant (Blenders) Ltd. te Larkhall,
Inland Fisheries Ltd. te Eaglesham,
Classic Wines Ltd. te Glasgow,

en op 7 maart 1977 door Madison Benson and Carter Ltd. te Londen, allen gevestigd in het Verenigd Koninkrijk, betreffende de prijsregelingen die door de bovengenoemde dochtermaatschappijen worden toegepast,

Gezien het besluit van de Commissie van 31 maart 1977 om in deze zaak de procedure in te leiden,

Gehoord de ondernemingen en betrokken personen overeenkomstig artikel 19 van Verordening nr. 17 en Verordening nr. 99/63/EEG van 25 juli 1963 (2),

Ingewonnen het advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities, uitgebracht overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 17 op 21 oktober 1977,

### I. DE FEITEN

Overwegende dat deze procedure betrekking heeft op verkoopvoorwaarden en prijsregelingen welke worden toegepast door 38 dochtervennootschappen van The Distillers Company Limited (hierna DCL te noemen) met betrekking tot de verkoop van Scotch whisky, gin, wodka en Pimm's aan hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk (hieronder „Britse wederverkopers" genoemd).

### 1. The Distillers Company Limited en haar dochtervennootschappen

1.1. *De DCL-groep*

De Distillers Company Limited is opgericht in 1877 via de aaneensluiting van zes distillateurs van Scotch whisky en omvat thans meer dan 70 belangrijke dochtervennootschappen gevestigd in het Verenigd Koninkrijk en elders, welke niet alleen werkzaam zijn in

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

(2) PB nr. 127 van 20. 8. 1963, blz. 2268/63.

de alcoholische drankenindustrie maar ook in de gistproduktie en de chemische industrie, zowel als in de fabricage van levensmiddelen. Met ingang van 30 juni 1969 heeft de vennootschap aandelen verworven in de United Glass Company Ltd. en zij heeft sinds 1972 50 % van het kapitaal van deze vennootschap in handen. De produktie en verkoop van alcoholische dranken blijft de voornaamste werkzaamheid van de DCL-groep.

De betrokken 38 DCL-dochtermaatschappijen, vermeld op een lijst in bijlage 1 tot deze beschikking, zijn alle gevestigd in het Verenigd Koninkrijk en produceren gedistilleerde dranken, d.w.z. 32 Scotch whisky, 4 gin, 1 wodka, 1 Pimm's. Dit zijn de voornaamste dochtermaatschappijen van DCL ; zij vertegenwoordigen te zamen alle activiteiten van DCL op het gebied van gedistilleerde dranken in het Verenigd Koninkrijk.

In het jaar dat eindigt op 31 maart 1977 bedroeg de totale omzet van de DCL-groep 847 172 000 £. De totale omzet aan Scotch whisky, gin, wodka en andere dranken van de DCL-groep bedroeg 732 053 000 £. Accijnzen buiten beschouwing gelaten kan men de omzet van DCL aldus onderverdelen : 55,7 % verkopen in Europa, waarvan ongeveer .... % in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk en Ierland (1), 27,2 % verkopen in Noord- en Zuid-Amerika, 17,1 % verkopen in Afrika, Azië en Australië.

De DCL-groep is de grootste distillateur van Scotch whisky in de wereld, die in de afgelopen vier jaar ongeveer 40 tot 50 % van de produktie- en verkoopmarkt in het Verenigd Koninkrijk vertegenwoordigde en verreweg de grootste verkoper van Scotch whisky in de wereld is. In de EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk stelt DCL haar marktaandeel over 1975 op .... % in België en Luxemburg, op .... % in Denemarken, .... % in Frankrijk, .... % in Italië en Duitsland, .... % in Ierland en op .... % in Nederland. De bekende Scotch whiskymerken die door de DCL-groep worden verkocht zijn Johnnie Walker, Haig, Black and White, Vat 69, White Horse en Dewar's.

Bij gin bedroeg het aandeel van DCL in de produktie van het Verenigd Koninkrijk in de jaren 1973, 1974 en 1975 omstreeks .... %. Haar verkopen bedroegen in deze periode ongeveer 70 % van de totale verkopen van gin in het Verenigd Koninkrijk. DCL exporteert grote hoeveelheden gin en schat dat haar marktaandeel, wat de EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk betreft, van .... % in Ierland gaat tot .... % in België en Luxemburg. Onder de ginmerken van DCL vindt men High and Dry, Gordon's Special Dry London Gin en Booth's Finest Dry Gin.

(1) In de gepubliceerde versie van deze beschikking werden hieronder enkele gegevens weggelaten, overeenkomstig het bepaalde in artikel 21 van Verordening nr. 17 betreffende de zakengeheimen.

De DCL-groep neemt ongeveer een vierde van de wodkamarkt in het Verenigd Koninkrijk voor haar rekening en verkoopt het merk Cossack Vodka dat bij verkopen op deze markt op de tweede plaats komt.

1.2. *Verkoop van DCL's gedistilleerde dranken*

Elk van de 38 DCL-dochtermaatschappijen is verantwoordelijk voor de verkoop en de marketing van haar gedistilleerd, onder eigen merken. De distributiekanalen op de gemeenschappelijke markt zijn als volgt georganiseerd :

a) In het Verenigd Koninkrijk verkopen de meeste DCL-dochtermaatschappijen hun merken gedistilleerd rechtstreeks aan de groothandel. Enkele dochtermaatschappijen hebben dealers in dienst.

   De groothandel zelf kan in twee omvangrijke sectoren worden verdeeld :

   — de „gebonden handel" bestaat grotendeels uit brouwerijconcerns die verlofzaken in eigendom hebben waar de produkten per fles of per glas worden verkocht. De meeste van deze brouwerijen treden ook op als groothandelaren in de vrije handel. De aankopen van de bouwerijconcerns vergegenwoordigen ongeveer de helft van de totale verkopen van gedistilleerd door DCL-dochtermaatschappijen in het Verenigd Koninkrijk ;

   — de „vrije handel" bestaat uit een grote groep klanten, met inbegrip van zo uiteenlopende lokalen als individuele verlofzaken, groepen kleinhandelszaken die niet aan een brouwerij toegehoren (zoals enkele supermarkten) en „multiples" (d.w.z. groothandelszaken die ook kleinhandelszaken bezitten, maar niet door brouwerijen worden gecontroleerd). Zij verkopen in het algemeen allen per fles. Ook hotels met tapvergunning kunnen in hun lokaliteiten per glas verkopen.

   De dochtermaatschappijen van DCL verkopen hun gedistilleerd aan ongeveer 1 000 groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk (hieronder „Britse wederverkopers" genoemd).

b) In de andere landen van de gemeenschappelijke markt hebben de meeste DCL-dochters elk hun eigen alleenverkopers, die in hun rayon een of meer merken van de gedistilleerde dranken van de dochtermaatschappijen van DCL importeren en voor wederverkoop in de handel brengen. De aldus aan de alleenverkopers geleverde merken worden gewoonlijk aan groothandelaren doorverkocht. Er zijn binnen de gemeenschappelijke markt ongeveer 200 alleenverkopers voor DCL gedistilleerd.

c) Voor verbruik onder vrijdom van rechten verkopen de dochtermaatschappijen hun DCL gedistilleerd rechtstreeks aan scheepsleveranciers. Daarvan vindt men er op de gemeenschappelijke markt ongeveer duizend.

## 2. Verkoopvoorwaarden en prijsregelingen van DCL

### 2.1. *Aangemelde „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop"*

Overwegende dat DCL op 30 juni 1973 namens de bovengenoemde 38 dochtermaatschappijen de „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" die door elk van de dochtermaatschappijen voor eigen verkopen van gedistilleerd uitsluitend aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk worden toegepast bij de Commissie heeft aangemeld ; dat zij verzocht om een vrijstelling van het kartelverbod krachtens artikel 85, lid 3.

De „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" bestonden voornamelijk uit :

— bepalingen in verband met leverings- en betalingsvoorwaarden,

— een clausule (5b) waarin klanten van DCL-dochters in het Verenigd Koninkrijk en latere kopers een exportverbod wordt opgelegd : „In geval de waren door de verkoper in flessen worden verkocht voor levering in Groot-Brittannië, mogen zij niet voor levering buiten Groot-Brittannië worden wederverkocht ... Deze voorwaarde moet in alle latere verkopen worden opgenomen", en

— een clausule (6) die wederverkoop in entrepôt verbiedt : „waren die in entrepôt worden verkocht, mogen door de koper niet worden doorverkocht of op andere wijze overgedragen dan uit entrepôt na betaling van accijnzen of douanerechten (tegen het volle tarief dat geldt ten aanzien van goederen van gelijke aard die bestemd zijn voor verbruik in het Verenigd Koninkrijk) voor deze goederen door de koper bij het afhalen uit het entrepôt" ;

Overwegende dat DCL op 8 juli 1975, in antwoord op een verzoek van de Commissie van 2 juni 1975, de Commissie een nieuwe tekst van de eerder aangemelde „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" voorlegde zonder aan te geven op welk tijdstip deze van kracht werden.

De voornaamste wijzigingen waren :

— de herziening van clausule 5b, waardoor vanaf de dagtekening van de wijziging exportverboden worden beperkt tot landen buiten de EEG. De clausule luidt als volgt : „indien de waren door de verkoper in flessen worden verkocht voor levering in het Verenigd Koninkrijk, mogen zij niet worden doorverkocht voor levering buiten het grondgebied van de Europese Economische Gemeenschap zoals dit was ten tijde van de verkoop door de verkoper. Deze voorwaarde moet in alle latere verkopen worden opgenomen".

— het schrappen van clausule 6 inzake het verbod van wederverkoop in entrepôt.

Overwegende dat de Commissie later vernam dat de nieuwe tekst op 24 juni 1975 in werking was getreden, toen DCL de klanten van haar dochtermaatschappijen in het Verenigd Koninkrijk een circulaire toezond waarin de nieuwe „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" als bijlage I waren opgenomen.

### 2.2. *DCL's circulaire van 24 juni 1975 betreffende de „Binnenlandse verkoopvoorwaarden en prijsregelingen"*

Overwegende dat DCL op 11 juli 1975 bij de Commissie de tekst van de circulaire van 24 juni 1975 en de twee bijlagen (bijlage I en bijlage II) indiende in antwoord op een verzoek om inlichtingen van de Commissie van 4 juli 1975 conform artikel 11 van Verordening nr. 17 van de Raad, dat op 9 juli 1975 door DCL werd ontvangen ; dat DCL de Commissie op 25 februari 1977 op de hoogte stelde van wijzigingen in bijlage II van 23 februari 1977.

De circulaire van 24 juni 1975 draagt de titel „Binnenlandse verkoopvoorwaarden en prijsregelingen". Zij werd namens de dochtermaatschappijen door DCL aan alle klanten in het Verenigd Koninkrijk toegezonden „ten einde hen op de hoogte te stellen van de wijziging van de „Verkoopvoorwaarden" geldend voor verkopen van gedistilleerd door deze maatschappijen en ten einde de grondslag te verduidelijken en te bevestigen waarop de verschillende provisies, kortingen en rabatten worden berekend die hun worden aangeboden".

De circulaire heeft een eerste paragraaf *„Verkoopvoorwaarden"* waarin wordt verklaard dat : „de „Verkoopvoorwaarden", die voor het binnenland van kracht zijn geweest sinds de tijd voordat het Verenigd Koninkrijk toetrad tot de gemeenschappelijke markt, houden een exportverbod in. De voorwaarden werden, met inbegrip van dit verbod bij de EEG-autoriteiten aangemeld ... Na het referendum wijzigen wij nu de „Verkoopvoorwaarden" in dier voege dat export door binnenlandse klanten naar andere EEG-landen is toegestaan ... Export naar landen buiten de EEG is nog steeds verboden". Ook wordt verwezen naar bijlage I tot de DCL-circulaire.

*Bijlage I* tot de circulaire van DCL bevat de nieuwe versie van de „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop".

De circulaire van 24 juni 1975 bevat een tweede paragraaf onder de titel *„Prijsregelingen"*. Daar komen de volgende verklaringen in voor :

a) „Hoewel de gewijzigde Verkoopvoorwaarden export voor verbruik in andere EEG-landen toestaan, hebben de verschillende provisies, kortingen en rabatten ten doel te voldoen aan de bijzondere vereisten van de binnenlandse handel en hebben de klanten er alleen recht op wanneer de waren werkelijk binnen het Verenigd Koninkrijk worden geconsumeerd.".

b) „Derhalve moet U, indien U wilt kopen voor export naar andere EEG-landen, dit in uw bestelling aangeven en moet de aankoop tegen groothandelsprijs plaatsvinden.".

c) „Het is te hopen dat alle klanten zullen willen medewerken, zodat er een eenvoudig en gemakkelijk systeem kan worden toegepast. Indien een klant echter binnenlandse handelsprovisies, kortingen of rabatten verkrijgt of verlangt voor door hem gekochte waren en deze waren duiken op in een land buiten het VK, dan hebben alle vennootschappen van de DCL-groep het recht om aan zulk een klant voortaan alleen tegen de groothandelsprijs te verkopen.".

„Hieraan gehecht (als bijlage II) treft men een nota aan bevattende bepaalde contractuele voorwaarden waarin de bovengenoemde beginselen officieel worden vastgelegd en toegelicht : zij zullen tot nadere aankondiging deel uitmaken van iedere overeenkomst die hierna tussen enige vennootschap van de DCL-groep en enige binnenlandse klant voor de aankoop van gedistilleerd door de laatstgenoemde zal worden gesloten.".

*Bijlage II* tot de DCL-circulaire draagt de titel „enkele contractuele bepalingen (inzake prijzen) toegevoegd aan de „Verkoopvoorwaarden"". Daarin wordt verklaard dat :

— de bepalingen uit deze bijlage „deel zullen uitmaken van iedere overeenkomst gesloten door een koper en een dochtermaatschappij van de DCL-groep voor de aankoop van enig merk gedistilleerd" en „horen bij de Verkoopvoorwaarden (behandeld in bijlage I)" ;

— „alle provisies, rabatten en kortingen (hierna „Provisies" te noemen) zijn bedoeld om tegemoet te komen aan de speciale marktomstandigheden die in de binnenlandse handel heersen".

De bijlage verklaart voorts dat DCL-dochtermaatschappijen het recht hebben „de groothandelsprijs zonder korting volgens de „Provisies" te berekenen"

— wanneer een DCL-dochter die aan een koper verkoopt redelijkerwijze mag geloven dat een hoeveelheid van de waren die door de koper van een DCL-dochter zijn gekocht is of zal worden verbruikt buiten het Verenigd Koninkrijk ;

— zelfs wanneer de export geschiedt door een volgende koper ;

— ongeacht de bestelde hoeveelheid, totdat en in de mate waarin de koper ten overstaan van de verkopende DCL-dochtermaatschappij aantoont dat de waren binnen het Verenigd Koninkrijk zullen worden verbruikt ;

— indien dit bewijs is geleverd, ontvangt de koper onmiddellijk de betrokken provisies plus een redelijke interest daarop.

Op 23 februari 1977 zond DCL namens haar dochtermaatschappij een brief aan haar wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk waarin zij hen wijzigingen mededeelde die waren aangebracht in bijlage II tot de circulaire van 24 juni 1975. De enige wijziging is dat de prijs die wordt berekend voor te exporteren gedistilleerd die vroeger de „groothandelsprijs zonder korting volgens de „Provisies"" werd genoemd, thans wordt uitgedrukt als „de groothandels-EEG-exportprijs". De groothandels-EEG-exportprijs is de groothandelsprijs die aan alleenverkopers in andere EEG-landen wordt berekend vóór aftrek van aan hen toegekende provisie.

Het bepaalde in bijlage II wordt, zoals het in de tweede paragraaf van de circulaire van DCL van 24 juni 1975, gewijzigd op 23 februari 1977, wordt verklaard, hieronder „Prijsregelingen" genoemd.

### 2.3. *Klachten*

Overwegende dat op 18 mei 1976 de volgende ondernemingen conform artikel 3 van Verordening nr. 17 een verzoek bij de Commissie hebben ingediend tot het inleiden van een procedure tot beëindiging van inbreuken op artikelen 85 en 86 van het EEG-Verdrag als uitvloeisel van de DCL-Prijsregelingen van 24 juni 1975 :

A. Bulloch & Co. of Eaglesham ;
A. Bulloch (Agencies) Ltd. of Catrine, Ayrshire ;
John Grant (Blenders) Ltd. of Larkhall ;
Inland Fisheries Ltd. of Eaglesham ;
Classic Wines Ltd. of Glasgow.

Deze ondernemingen zijn onderling verbonden en allen in het gebied rond Glasgow gevestigd. Zij kopen voor de wederverkoop grote hoeveelheden DCL-whisky en hebben tijdens de laatste jaren met DCL-dochtermaatschappijen handel gedreven via een onderneming, tot wie de circulaire van 24 juni 1975 gericht was. Een deel van de whisky die zij in entrepôt tegen de binnenlandse handelsprijs hadden gekocht en aan een andere whisky-handelaar in het Verenigd Koninkrijk verkocht, werd later door vertegenwoordigers van DCL aangetroffen in supermarkten in Frankrijk en België. Daarop vroeg DCL de klagers om bijbetaling en weigerde zij hun nog whisky in entrepôt te leveren anders dan tegen de groothandelsprijs. Klagers betogen dat de toepassing van de groothandelsprijs nevenexport onmogelijk maakt.

Overwegende dat op 7 maart 1977 nog een verzoek conform artikel 3 van Verordening nr. 17 werd ingediend door Madison Benson and Carter Ltd. te Londen, Verenigd Koninkrijk, die zich beklaagde over moeilijkheden bij de bevoorrading van DCL-Scotch whisky voor export.

## 3. De prijzen en provisies van DCL

### 3.1. *De provisies voor wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk*

De verschillende provisies, kortingen en rabatten (provisies) die DCL-dochters aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk voor gedistilleerd van DCL bieden en die, in overeenstemming met de Prijsregelingen uitsluitend worden verleend voor gedistilleerd voor verbruik in het Verenigd Koninkrijk, zijn de volgende :

— de „groothandelsprovisie" wordt verleend in verband met de groothandelstaak die bepaalde handelaren vervullen ; zij wordt verleend aan klanten in het Verenigd Koninkrijk die een minimumhoeveelheid, bij voorbeeld 1 000 kratten Scotch whisky per jaar, afnemen. De korting is een vast bedrag per krat ;
— de „gecumuleerde hoeveelheidskorting" wordt verleend in verband met de hoeveelheid gedistilleerd die gedurende een bepaalde periode van DCL-dochtermaatschappijen wordt afgenomen ;
— de „uitgestelde speciale provisie" is in feite een getrouwheidskorting die alleen in verband met de aankoop van DCL-Scotch whisky wordt verleend. Zij wordt alleen verleend aan klanten die ten minste 1 000 kratten per jaar afnemen wanneer het percentage van de van DCL-dochters gekochte hoeveelheden over de totale aankopen van Scotch whisky door de betrokken koper ten minste 60 % bedraagt ;
— de „prestatiebonuskorting", die alleen beschikbaar wordt gesteld voor aankopen van Scotch whisky over het jaar van maart 1977 tot maart 1978, is een streefbonus voor de handhaving van ten minste 95 % van de rechtstreekse aankopen van DCL-merken in een bepaald jaar, in vergelijking tot die in het voorgaande jaar ;
— korting voor contante betaling wordt over gedistilleerd waarover rechten zijn betaald verleend aan klanten in het Verenigd Koninkrijk die bij de bestelling contant betalen ;
— reclameprovisie wordt nu en dan verleend door individuele DCL-dochtermaatschappijen via bijdragen aan speciale reclamecampagnes voor hun merken.

3.2. *Prijzen en kortingen aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk, b.v. Scotch whisky*

Hieronder zijn als voorbeeld de prijzen en provisies voor wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk van de zijde van DCL-dochtermaatschappijen vermeld voor een krat van 12 flessen Johnnie Walker Red Label op 24 juni 1975 en 1 maart 1977. Alle DCL-dochtermaatschappijen volgen dezelfde „Prijsregelingen" voor dezelfde categorieën Scotch whisky. Johnnie Walker Red Label is een standaardmerk blended Scotch whisky die ten minste 3 jaar oud is. Een volledige tabel van de prijzen die sinds 1 januari 1973 zijn berekend, is te vinden in bijlage II. De volledige tabel van de voor Gordon Special Dry London Gin en Cossack Vodka tussen 24 juni 1975 en 1 maart 1977 gefactureerde prijzen zijn vermeld in de bijlagen III en IV.

De groothandelsprijs is een fictieve wederverkoopprijs waartegen groothandelaren worden verondersteld aan hun kleinhandelaren-klanten te verkopen. De groothandelsprijzen van een krat van 12 flessen Johnnie Walker Red Label waren de volgende :

| | 24 juni 1975 | 1 maart 1977 |
|---|---|---|
| „Groothandelsprijs, rechten betaald" | £ 41,58 | £ 51,53 |
| Accijnzen | — £ 30,93 | — £ 37,92 |
| Groothandelsprijs (exclusief BTW en accijnzen) | £ 10,65 | £ 13,61 |

Provisies die, in toepassing van de prijsregelingen alleen worden verleend aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk wanneer de afgenomen DCL-Scotch whisky wordt gebruikt binnen het Verenigd Koninkrijk, waren de volgende :

| | 24 juni 1975 | 1 maart 1977 | |
|---|---|---|---|
| | maximum (1) | maximum (1) | (gemiddeld) (2) |
| Groothandelsprovisie | £ 3,75 | £ 4,00 | £ . . . |
| Gecumuleerde hoeveelheidskorting | £ 0,95 | £ 1,24 | £ . . . |
| Uitgestelde speciale provisie | £ 0,25 | £ 0,25 | £ . . . |
| Prestatiebonuskorting | £ — | £ 0,16 | £ . . . |
| | £ 4,95 | £ 5,65 | £ . . . |
| Korting voor contante betaling | + £ 0,35 | + £ 0,90 | — |
| Totaalbedrag | £ 5,30 | £ 6,55 | £ (. . .) |

(1) Deze cijfers geven maximumbedrag bedrag van iedere korting of rabat en de overeenstemmende prijs weer.
(2) Deze cijfers geven het gemiddelde bedrag van iedere door de kopers verkregen korting of rabat en de overeenstemmende prijs weer.

De nettoprijzen die door wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk werden betaald voor Scotch Whisky die binnen het Verenigd Koninkrijk werd verbruikt werden als volgt berekend :

| | 24 juni 1975 | 1 maart 1977 | |
|---|---|---|---|
| | maximum (1) | maximum (1) | (gemiddeld) (2) |
| Groothandelsprijs | £ 10,65 | £ 13,61 | £ ... |
| Korting | — £ 5,30 | — £ 6,55 | — £ ... |
| Nettoprijs | £ 5,35 | £ 7,06 | £ (...) |

(1) Deze cijfers geven het maximumbedrag van iedere korting of rabat en de overeenstemmende prijs weer.

(2) Deze cijfers geven het gemiddelde bedrag van iedere door de kopers verkregen korting of rabat en de overeenstemmende prijs weer.

De feitelijk aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk berekende prijzen voor aankopen van een krat Johnnie Walker Red Label die in een EEG-land buiten het Verenigd Koninkrijk wordt verbruikt waren de volgende :

24 juni 1975 : £ 10,65 (groothandelsprijs) ;
1 maart 1977 : £ 13,51 (groothandels-EEG-exportprijs)

Alle bovengenoemde gegevens werden door DCL verstrekt.

De prijs die voor het produkt moest worden betaald wanneer het bestemd was voor export naar EEG-Lid-Staten bedroeg op 24 juni 1975, 10,65 £, d.w.z. 99 % hoger dan de prijs berekend voor het produkt dat voor verbruik binnen het VK bestemd was, te weten 5,35 £. De overeenkomstige cijfers op 1 maart 1977 respectievelijk 13,51 £ en 7,06 £ (of £ ...)(1) hetgeen een verschil oplevert van 92,7 % (of ... %).

3.3. *Prijsbeheersing en accijnzen volgens het geldende systeem in het Verenigd Koninkrijk*

Alle prijzen van gedistilleerde dranken die, anders dan voor export aan de binnenlandse markt in het Verenigd Koninkrijk worden geleverd worden gecontroleerd door de Price Commission die is opgericht krachtens de anti-inflatiewet van 1973. De prijzen kunnen met minimum tussenpozen van drie maanden worden verhoogd wanneer een producent het bewijs kan leveren dat een prijsverhoging een kostenverhoging dekt zonder dat zijn netto-winstmarges worden verhoogd boven het niveau dat wordt bepaald aan de hand van de twee beste van de 5 boekjaren die eindigen op 31 maart 1973.

De door DCL voor wederverkopers in het VK en alleenverkopers berekende exportprijzen vallen niet onder de controle van de Price Commission.

Britse accijnzen moeten worden betaald wanneer de gedistilleerde dranken uit entrepôt worden genomen Gedistilleerd bestemd voor export circuleert in entrepôt tot het door de douane gaat ; het accijnzensysteem in het Verenigd Koninkrijk houdt geen betaling van accijnzen op dit gedistilleerd in, noch een terugbetaling indien er wel accijns is betaald.

3.4. *Verkopen van DCL in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk*

DCL-dochtermaatschappijen verkopen hun gedistilleerd rechtstreeks aan alleenverkopers in andere landen van de gemeenschappeijke markt.

De prijzen die een alleenverkoper in een van deze Lid-Staten voor een krat van 12 flessen Johnnie Walker Red Label werden berekend waren de volgende :

| | 24 juni 1975 £ | 1 maart 1977 £ |
|---|---|---|
| Groothandelsprijs (fob Londen) voor de alleenverkoper | | 13,51 |
| Korting voor contante betaling | ... | ... |
| Dealersprovisies | ... | ... |

Naast de bovengenoemde provisies en kortingen dragen DCL-dochtermaatschappijen soms bij in uitgaven door hun alleenverkopers bij het adverteren voor of de verkoopbevordering van hun merken.

De prijs die door wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk wordt betaald voor produkten die bestemd zijn voor verbruik in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk lag op 24 juni 1975 ... % hoger en op 1 maart 1977 ... % hoger dan de prijs die door de alleenverkopers wordt betaald. Tussen 24 juni 1975 en 1 februari 1977 was de prijs die door de alleenverkopers in de Gemeenschapslanden werd betaald gelijk aan die welke aan wederverkopers in het Verenigd Ko-

(1) De hier tussen haakjes vermelde cijfers hebben betrekking op „gemiddelde" prijzen berekend na toepassing van een gemiddelde van de gewoonlijk, volgens DCL, aan klanten verleende korting.

ninkrijk werd berekend voor produkten bestemd voor verbruik in het Verenigd Koninkrijk. Sinds 1 maart 1977 ligt de alleenverkopersprijs ... % (of ... %) hoger dan de prijs in het Verenigd Koninkrijk.

4. **Ontwikkeling van de nevenexport**

Volgens informatie van de zijde van DCL bedroeg de nevenexport van DCL Scotch whisky uit het Verenigd Koninkrijk naar andere EEG-landen ongeveer 100 000 kratten in 1973, in 1974 400 000 kratten, in 1975 550 000, ondanks het exportverbod in de „verkoopvoorwaarden".

Tussen de datum van de circulaire, 24 juni 1975, en 12 juli 1976 heeft slechts één klant tegenover DCL-dochtermaatschappijen verklaard dat hij voor export naar andere EEG-landen wenste te kopen en 1 400 kratten tegen de groothandelsprijs afgenomen. De gecumuleerde hoeveelheid Scotch whisky die deel uitmaakte van bestellingen ten aanzien waarvan DCL-dochters aanwijzingen kregen dat door wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk aangekochte whisky werd doorverkocht naar andere EEG-landen en dus bijbetaling noodzakelijk was, bedroeg meer dan 6 000 kratten.

Tussen juli 1976 en juli 1977 werden ongeveer 250 000 kratten tegen „groothandelsprijs" afgenomen.

## II. PROCEDURE EN BELANGRIJKSTE OPWERPINGEN

1. **Procedure**

Overwegende dat de Commissie DCL bij brieven van 4 juli 1975 en 15 augustus 1975 inlichtingen vroeg overeenkomstig artikel 11 van Verordening nr. 17/62/EEG en verklaarde dat de Prijsregelingen van 24 juni 1975 haar het oogmerk leken te hebben nevenexport van DCL-produkten uit het Verenigd Koninkrijk te verhinderen of te belemmeren en een inbreuk leken te vormen op artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag ;

Overwegende dat DCL antwoordde dat de „Prijsregelingen" reeds geruime tijd en stellig reeds vóór de aanvang van nevenexport uit het Verenigd Koninkrijk naar andere EEG-landen bestonden en dat „onder die omstandigheden nauwelijks kon worden betoogd dat deze voorwaarden het oogmerk hadden zulk een export te belemmeren" ; dat DCL ook wees op de noodzaak alleenverkopers tegen nevenexport tegen lagere prijzen te beschermen ; dat de Commissie DCL herinnerde aan de voorschriften van Verordening nr. 67/67/EEG, alsmede aan het gevestigde standpunt van de Commissie ten aanzien van het verhinderen van nevenexport ;

Overwegende dat de Commissie na eigen onderzoek en een aantal verzoeken om inlichtingen haar eerste beoordeling heeft neergelegd in een mededeling van punten van bezwaar die op 22 april 1977 tot DCL werd gericht en dat op 23 juni 1977 een hoorzitting werd gehouden ; dat DCL in haar schriftelijk en mondeling antwoord op de bezwaren van de Commissie erkende dat de „Prijsregelingen" inbreuk maken op artikel 85, lid 1 ; dat zij bovendien verzocht om een vrijstelling voor de „Prijsregelingen" overeenkomstig artikel 85, lid 3, althans voor een beperkte periode, hangende de beëindiging van het „monopolie van de brouwerijen" in het Verenigd Koninkrijk en/of de nationale belastingdiscriminatie van de EEG op het vasteland ;

Overwegende dat de Commissie in de mededeling van punten van bezwaar op 22 april 1977 heeft verklaard dat de op 30 juni 1973 aangemelde verkoopvoorwaarden inbreuk maken op artikel 85, lid 1, en niet vrijgesteld kunnen worden ; dat DCL deze conclusie niet bestreden heeft.

2. **De aanmelding van de Prijsregelingen**

Overwegende dat de prijsregelingen als zodanig niet formeel conform Verordening nr. 27 van de Commissie van 3 mei 1962 ([1]) zijn aangemeld ;

Overwegende dat DCL betoogt dat de Prijsregelingen niet behoefden te worden aangemeld ; dat zij enerzijds volgens haar moeten worden beschouwd als onderdeel van een alomvattende commerciële structuur die formeel is aangemeld, dat zij anderzijds niet kunnen worden gezien als iets anders dan een „verbetering" van het formele, totale exportverbod dat met de „Verkoopvoorwaarden" op 30 juni 1973 is aangemeld ; dat ten gevolge van dit exportverbod kortingen slechts werden toegekend voor verkopen van gedistilleerd voor consumptie in het Verenigd Koninkrijk ; dat daaruit volgt dat er op 24 juni 1975 geen wijziging is gebracht in de grondslag waarop aan Britse wederverkopers kortingen werden aangeboden ; dat beperking van de kortingen tot verkopen voor consumptie in het Verenigd Koninkrijk evenwel betekenis kreeg nadat het exportverbod was geschrapt en er een minder concurrentiebeperkend systeem dan het vroeger geldende absolute verbod ontstond ; dat in de mate waarin de Commissie van mening was dat de „Prijsregelingen" van invloed waren op de export naar het overige deel van de EEG, zij aldus DCL moet erkennen dat de regelingen vielen onder de beperkingen van het exportverbod dat was vervat in de aangemelde verkoopvoorwaarden, en dat zij door deze aanmelding waren gedekt.

3. **Het betoog van DCL inzake de vrijstelling van de „Prijsregelingen"**

Overwegende dat DCL als argument voor de vrijstelling van de „Prijsregelingen" conform artikel 85, lid 3, aanvoerde dat het alleenverkoopsysteem voordelen oplevert waarin de consumenten een billijk aandeel ontvangen ; dat zij betoogde dat de „Prijsregelingen" een omisbare beperking vormen om te vermijden dat het alleenverkoopsysteem wordt te niet gedaan ; dat de „prijsregelingen" slechts ten doel hadden ervoor te zorgen dat de concurrentie tussen alleenverkopers en nevenimporteurs eerlijk zou toegaan, gezien hun uiteenlopende verplichtingen en de uiteenlopende marktomstandigheden binnen de EEG ; dat deze bij-

([1]) PB nr. 35 van 10. 5. 1962, blz. 1118/62.

zondere omstandigheden, welke hieronder worden beschreven, een individuele vrijstelling rechtvaardigen, ondanks het bepaalde bij Verordening 67/67/EEG (1);

Overwegende dat de verschillen tussen de marktomstandigheden en de geldende vereisten in het Verenigd Koninkrijk en die in de overige EEG-landen, zoals DCL deze beschrijft als volgt kunnen worden samengevat :

De markt voor gedistilleerd in het Verenigd Koninkrijk is uniek, vooral ten aanzien van Scotch whisky. Scotch whisky, de traditionele drank, vertegenwoordigt ongeveer 50 % van de markt voor gedistilleerd in het Verenigd Koninkrijk. In dit land vindt de concurrentie tussen merken gedistilleerd bijna uitsluitend in de prijzen plaats.

De kleinhandel is sterk geconcentreerd ; de vijf grootste wederverkopers van DCL, waarvan er drie brouwerijen zijn, hebben 40 % van de totale verkopen aan zich getrokken. De grootste brouwerijen oefenen, als eigenaren van de „gebonden huizen" waar gedistilleerd wordt verkocht, een grote koopkracht uit bij producenten van gedistilleerd en verkrijgen daardoor grote prijsvoordelen.

DCL zelf verleent aanzienlijke provisies als erkenning van de commerciële macht van haar grote wederverkopers en als middel om te voorkomen dat deze klanten die kleinhandelszaken controleren hun macht aanwenden om de merken van DCL-maatschappijen te weigeren.

In de circulaire van DCL van 24 juni 1975 en in de twee versies van bijlage II wordt verklaard dat deze kortingen „bestemd zijn om tegemoet te komen aan de speciale vereisten van de markt van het Verenigd Koninkrijk". DCL verklaart dat deze „speciale vereisten van de binnenlandse markt verband houden met de wijze waarop DCL-dochtermaatschappijen in het Verenigd Koninkrijk handel drijven, ten opzichte van de wijze waarop zij verkopen in andere landen van de gemeenschappelijke markt", waar alleenverkopers zijn aangesteld om aan de vereisten van deze markten te voldoen.

In tegenstelling tot de situatie in het Verenigd Koninkrijk, bezet Scotch whisky in andere EEG-landen slechts een zeer gering aandeel in de totale markt voor gedistilleerd (bij voorbeeld in Duitsland slechts ongeveer ... %). Dit produkt moet worden gepousseerd om verkopen weg te nemen van produkten als Aquavit, cognac en rum, of andere whiskysoorten. Scotch whisky is wel geen „nieuw" produkt, maar vormt geen traditionele, goed ingevoerde, drank in deze landen. Engelse gin vertegenwoordigt een nog geringer aandeel van de markt in deze landen (bij voorbeeld in Duitsland ... %, DCL-gin ... %). De „Cossack" wodka van DCL wordt daar nog pas gedurende 15 jaar in de handel gebracht en kon zeer moeilijk veld winnen, ondanks aanzienlijke reclame. Wat Pimm's betreft wordt opgemerkt dat Pimm's Limited, die dit unieke produkt in handen heeft, het zeer moeilijk vindt op de markt door te dringen.

Voorts wordt de concurrentie tussen Scotch whisky en andere gedistilleerde dranken in deze EEG-Lid-Staten bemoeilijkt door discriminerende belastingen en andere protectionistische wetgeving die speciaal bedoeld is om plaatselijk gedistilleerd te begunstigen en dit tegen Scotch whisky te beschermen. Als voorbeeld kan worden vermeld dat accijnzen op Scotch whisky in Frankrijk bijna het dubbele zijn van die op rum.

Alleenverkopers zijn derhalve van essentiële betekenis om de doordringing op deze markten te verzekeren en voor de noodzakelijke verkoopbevordering van DCL-gedistilleerd te zorgen. Zij hebben een waardevolle bijdrage tot de distributie geleverd : in het bijzonder zorgden zij voor regelmatige bevoorrading en droegen zij bij tot een garantie van de kwaliteit door de verkoop van gedistilleerd onder valse etiketten te verhinderen en in het oog te houden. In tegenstelling tot de groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk moeten alleenverkopers investeren in de belangen van het merk op lange termijn. Alleenverkopers die op hun beurt aan groothandelaren doorverkopen, bevinden zich in zekere zin op een hoger niveau in de distributieketen dan de groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk.

Reclame die door alleenverkopers wordt gemaakt kost hun volgens DCL gemiddeld 5 £ per krat. De prijzenstructuur binnen de EEG moet van dien aard zijn dat zij deze kosten kunnen dragen zonder door nevenimporteurs te worden onderboden. Dat was de reden waarom DCL, na schrapping van het exportverbod uit de „Verkoopvoorwaarden", bevestigde dat de verschillende kortingen niet zouden worden betaald in samenhang met export naar andere EEG-landen.

## III. TOEPASSELIJKHEID VAN ARTIKEL 85 VAN HET EEG-VERDRAG

Overwegende dat artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag bepaalt dat onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en er toe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

Overwegende dat DCL (met inbegrip van haar dochtermaatschappijen) en ieder van haar wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk die voor wederverkoop kopen ondernemingen zijn in de zin van artikel 85, lid 1 ;

Overwegende dat de volgende „Verkoopvoorwaarden en prijsregelingen" van toepassing zijn op de verkoop van gedistilleerde dranken, met name Scotch whisky,

(1) Zie artikel 3, sub b, punt 2, van Verordening nr. 67/67/EEG, dat de vrijstelling aan groepen alleenverkoopovereenkomsten ontneemt wanneer nevenexport wordt verhinderd (PB nr. 57 van 25. 3. 1967, blz. 849/67).

gin, wodka en Pimm's door de 38 dochtermaatschappijen van DCL welke zijn opgenomen in bijlage I tot deze beschikking voor hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk :

a) De „Verkoopvoorwaarden", aangemeld op 30 juni 1973, en in ieder geval toegepast vanaf 1 januari 1973 (1) en gewijzigd bij bijlage I tot de circulaire van DCL van 24 juni 1975, en

b) de „Prijsregelingen", vermeld in de circulaire van DCL van 24 juni 1975 met bijlage II genaamd „enkele contractuele bepalingen (inzake prijzen) behorende bij de „Verkoopvoorwaarden", gewijzigd op 23 februari 1977 en toegepast sinds 24 juni 1975 of rond deze datum ;

Overwegende dat deze „Verkoopvoorwaarden en prijsregelingen" een wezenlijk deel uitmaken van de standaard-verkoopcontracten tussen de DCL-dochtermaatschappijen en hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk, en dat deze contracten overeenkomsten tussen ondernemingen zijn in de zin van artikel 85, lid 1 ;

1. **De „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop"**

1.1. *Toepasselijkheid van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag*

a) Overwegende dat de volgende bepalingen in de aangemelde „Verkoopvoorwaarden" ertoe strekten en ten gevolge hadden, dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt tussen 1 januari 1973 en circa 24 juni 1975 werd beperkt, en dat op die datum de volgende bepalingen werden ingetrokken :

— het verbod van wederverkoop buiten Groot-Brittannië van gedistilleerde dranken die waren verkocht voor levering in Groot-Brittannië (dit verbod moest worden opgenomen in alle latere verkoopovereenkomsten — clausule 5 b) had ten doel de wederverkopers van DCL-dochtermaatschappijen in het Verenigd Koninkrijk en hun opvolgende kopers te verhinderen DCL-gedistilleerd door te verkopen en in andere EEG-landen concurrentie te voeren, en verhinderde dit ook inderdaad ;

— het verbod in entrepôt door te verkopen (clausule 6) had ten doel alle concurrentie van de zijde van wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk in andere EEG-landen te verhinderen. Deze regeling verplichtte in feite de koper van gedistilleerd van DCL's dochtermaatschappijen om Britse accijnzen te betalen alvorens de drank door te verkopen. De wederverkoopprijs van gedistilleerd in een ander EEG-land zou aldus een hoog bedrag niet-terugbetaalbare Britse accijnzen hebben omvat, hetgeen de mogelijkheid ván wederverkoop aldaar zou hebben uitgesloten.

Bij voorbeeld moest een wederverkoper in het Verenigd Koninkrijk, die een krat van 12 flessen Johnnie Walker Red Label kocht tegen £ 5,35 (2), £ 30,93 Britse accijnzen betalen alvorens deze krat door te verkopen. Deze klant kon dan evenmin als latere kopers concurreren met alleenverkopers in andere EEG-landen die identieke produkten in entrepôt geleverd kregen tegen £ ... (2). Andere accijnzen moeten natuurlijk worden betaald over gedistilleerd, dat door de alleenverkopers wordt geïmporteerd en over gedistilleerd dat van wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk wordt gekocht in het EEG-land waar de drank wordt verbruikt.

Dit verbod kwam neer op een indirect exportverbod.

Overwegende dat gezien de positie van DCL op de markt voor Scotch whisky, gin, wodka en Pimm's in het Verenigd Koninkrijk, deze beide clausules de mededinging in hoge mate beperken ; dat dit rechtstreekse en indirecte exportverbod dat aan de wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk was opgelegd de handel tussen Lid-Staten ongunstig kon beïnvloeden : dat het de handel tussen het Verenigd Koninkrijk en andere EEG-Lid-Staten verhinderde, een kunstmatige compartimentering van de gemeenschappelijke markt veroorzaakte en naar alle waarschijnlijkheid de vestiging van een eenheidsmarkt tussen de Lid-Staten zou belemmeren ;

Overwegende dat het verbod van export naar EEG-landen en van wederverkoop in entrepôt dus inbreuken vormden op artikel 85, lid 1, van 1 januari 1973 tot 24 juni 1975 of daaromtrent ;

b) Overwegende dat de Verkoopvoorwaarden, aangemeld op 30 juni 1973 en gewijzigd op 24 juni 1975 een exportverbod naar landen buiten de gemeenschappelijke markt (clausule 5 b) bevatten. Dit verbod verhindert de export naar een derde land voor in het Verenigd Koninkrijk gekochte gedistilleerde dranken en daarna de wederimport daarvan in een ander land van de gemeenschappelijke markt. Dit verbod kan de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt beperken en de handel tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloeden wanneer b.v. het prijsniveau, de douanerechten en de transportkosten voor de betrokken produkten wederinvoer naar landen van de EEG zouden mogelijk maken ;

In deze zaak leidt de toepassing van douanerechten op sterke dranken die de buitengrens van de Europese Economische Gemeenschap overschrijden ertoe, dat deze wederinvoer onwaarschijnlijk wordt. Het exportverbod naar landen buiten de gemeenschappelijke markt dat in de verkoopvoorwaarden is vervat kan derhalve thans niet merkbaar de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt beperken en de handel tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloeden.

(1) Het tijdstip van de toetreding van het Verenigd Koninkrijk tot de EEG.

(2) Prijzen die gelden op 24 juni 1975 en onmiddellijk daarvoor.

1.2. *Niet-toepasselijkheid van artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag*

Overwegende dat de bepalingen van artikel 85, lid 1, conform artikel 85, lid 3, buiten toepassing kunnen worden verklaard voor overeenkomsten tussen ondernemingen die bijdragen tot verbetering van de produktie of van de verdeling der produkten of tot verbetering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen

a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn,

b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen ;

Overwegende dat DCL bij de aanmelding van de „Verkoopvoorwaarden" op 30 juni 1973 aanvoerde dat deze „Verkoopvoorwaarden" bijdroegen tot verbetering van de verdeling en tot de bevordering van de economische vooruitgang, doordat zij ervoor zorgden dat de waren zo efficiënt mogelijk werden verdeeld ; dat de consumenten alle uit deze verbetering en vooruitgang voorvloeiende voordelen zouden ontvangen ;

Overwegende dat de bovenvermelde concurrentiebeperkingen evenwel geen waarneembare objectieve verbetering in de distributie hebben teweeggebracht die zou opwegen tegen de nadelige werking op de concurrentie en het vrije verkeer van goederen op de gemeenschappelijke markt ; dat de omstandigheden op de markt en de aard van de betrokken goederen geen rechtvaardiging vormen voor een volledige afscherming van het Verenigd Koninkrijk van de rest van de gemeenschappelijke markt ;

Overwegende dat na de mededeling van punten van bezwaar door de Commissie, DCL erkende dat deze verkoopvoorwaarden niet op grond van artikel 85, lid 3, konden worden vrijgesteld ;

Overwegende dat het verzoek van DCL namens haar 38 dochtermaatschappijen om vrijstelling van de „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" zoals deze op 30 juni 1973 waren aangemeld, derhalve wordt afgewezen.

## 2. Prijsregelingen

2.1. *Toepasselijkheid van artikel 85, lid 1*

Overwegende dat de „Prijsregelingen" toegepast op transacties inzake de verkoop van gedistilleerd tussen DCL-dochtermaatschappijen en hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk zijn neergelegd in de circulaire van DCL van 24 juni 1975 — onder de titel „Prijsregelingen" en de bijlage II als gewijzigd op 23 februari 1977 ;

a) Overwegende dat de „Prijsregelingen" ertoe strekken de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt te beperken en te vervalsen ;

dat krachtens de „Prijsregelingen" de wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk de verkopende DCL-dochtermaatschappij moeten mededelen dat zij naar andere EEG-landen wensen te exporteren ; dat de aankopen dan moeten geschieden tegen de groothandelsprijs ;

dat deze groothandelsprijs tot 22 februari 1977 de prijs was vóór aftrek van provisie, kortingen of rabatten die gewoonlijk aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk worden verleend ; dat sinds 23 februari 1977 het de prijs is vóór aftrek van provisie of kortingen aan alleenverkopers in andere EEG-landen ; dat in beide gevallen aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk een andere prijs berekend wordt voor identieke goederen, naar gelang zij in het Verenigd Koninkrijk dan wel in een ander EEG-land doorverkopen.

Overwegende dat de Prijsregelingen ertoe strekken dat de mededinging in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk wordt beperkt, en neerkomen op een indirect exportverbod ;

dat de prijsvoorwaarden die inhouden dat op de wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk een andere prijs voor naar andere EEG-landen geëxporteerd gedistilleerd wordt toegepast dan die welke wordt berekend wanneer de dranken worden doorverkocht voor verbruik in het binnenland, en die prijskortingen voorbehouden aan gedistilleerd voor wederverkoop en verbruik in het Verenigd Koninkrijk, de mogelijkheid beperken van deze klanten om in andere EEG-landen dan het Verenigd Koninkrijk door te verkopen ; dat in ieder geval het verkopen door wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk en hun opvolgende kopers in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk op zijn allerminst bemoeilijkt wordt ; dat de mededinging in deze landen van de zijde van wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk en handelaren die van hen kopen daardoor beperkt wordt ;

Overwegende dat DCL erkende dat haar prijsregelingen, na de opheffing van het exportverbod, ten doel hadden de alleenverkopers van DCL te beschermen tegen mededinging van de zijde van afnemers van wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk die voor verbruik in de contractsgebieden van de alleenverkopers doorverkopen ;

Overwegende dat geen provisies worden verleend over gedistilleerd voor export en dat verschillende prijzen voor dezelfde klanten worden toegepast voor gedistilleerd voor export en voor gedistilleerd voor verbruik in het Verenigd Koninkrijk ; dat dit klaarblijkelijk een poging is om nevenimport uit het Verenigd Koninkrijk naar andere EEG-landen te belemmeren, met hetzelfde doel dat een formeel exportverbod zou hebben ; dat dit kan worden beschouwd als een doeltreffende wijze om export tegen te gaan ;

Overwegende dat wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk van DCL het verzoek ontvangen om op te geven of zij of hun opvolgende kopers de bedoeling hebben naar andere EEG-landen te exporteren ; dat de „Prijsregelingen" voorts boeten inhouden in geval van niet-nakoming ; dat een klant die de „Prijsregelingen" niet is nagekomen, of onder verdenking staat deze niet na te komen, kan worden genoodzaakt de groothandelsprijs te betalen, zelfs voor gedistilleerd dat in het Verenigd Koninkrijk moet worden geconsumeerd ; dat hij wellicht later terugbetaling met een redelijke rente kan ontvangen van het bedrag dat gelijk is aan de provisies, indien hij bewijst dat de waar in het Verenigd Koninkrijk is geconsumeerd ; dat niettemin de toepassing van dit voorschrift een zeer ongunstige invloed kan uitoefenen op de commerciële situatie van zulk een klant en zij neerkomt op een sanctie en een doeltreffende aansporing om de afgesproken prijsregelingen in acht te nemen ;

Overwegende dat DCL betoogt dat deze „Prijsregelingen", waarin de toekenning van provisie wordt beperkt tot gedistilleerd dat is verkocht voor verbruik in het Verenigd Koninkrijk niet ten doel kunnen hebben gehad om de import naar andere EEG-landen te belemmeren, omdat zij reeds geruime tijd bestonden en stellig voorafgingen aan het begin van deze import ; dat dit argument het oordeel niet wegneemt, dat de „Prijsregelingen" ten doel hebben de mededinging in andere EEG-landen dan het Verenigd Koninkrijk te beperken, maar dat het juist aantoont, dat, aangezien het bestaan van deze „Prijsregelingen" slechts een uitvloeisel was van het exportverbod, de verduidelijking van 24 juni 1975 klaarblijkelijk bedoeld was om de gevolgen van dit exportverbod in stand te houden ;

Overwegende dat deze „Prijsregelingen" voorts ten doel hebben te verhinderen, dat de prijsvoordelen die kunnen worden toegeschreven aan de concurrentie-situatie in het Verenigd Koninkrijk de concurrentie-structuur in het overige deel van de gemeenschappelijke markt beïnvloeden ;

Overwegende dat, zoals in de circulaire van 24 juni 1975 en bijlage II is verklaard „de prijskortingen ten doel hebben te beantwoorden aan de speciale vereisten van de binnenlandse handel" ; dat DCL verklaarde dat deze provisies bedoeld waren als een aanpassing aan de concurrentie-omstandigheden op de Britse markt voor gedistilleerde dranken, die wordt gekenmerkt door de macht van de kopers en de sterke prijsconcurrentie tussen de verschillende merken gedistilleerd ;

Overwegende dat het feit dat prijskortingen over gedistilleerd alleen worden verleend bij verbruik in het Verenigd Koninkrijk in de weg staat dat de gunstige prijsstelling in het Verenigd Koninkrijk wordt uitgebreid tot de markt voor DCL-gedistilleerd in andere EEG-landen ; dat dit neerkomt op een afscherming van de markt van het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van prijsvoordelen die zijn toe te schrijven aan de concurrentie-omstandigheden die in het Verenigd Koninkrijk heersen, met het gevolg dat men verhindert dat deze voordelen van invloed worden op de concurrentie-omstandigheden in andere EEG-landen ; dat consumenten in die landen derhalve geen aandeel ontvangen in de voordelen die uit gunstiger prijzen in het Verenigd Koninkrijk voortvloeien ;

b) Overwegende dat de prijsregelingen klaarblijkelijk ten doel hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt beperkt en vervalst en dat niet behoeft te worden aangetoond welke werkelijke weerslag zij veroorzaken om vast te stellen dat artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag van toepassing is ; dat echter terloops dient te worden opgemerkt dat het gevolg van de prijsregelingen is dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt in aanzienlijke mate wordt beperkt en vervalst ;

Overwegende dat de prijzen van een krat van 12 flessen Johnnie Walker Red Label op 24 juni 1975 en 1 maart 1977 als voorbeeld aangevoerd worden ; dat de prijsregelingen voor een Britse koper die wil exporteren leiden tot een inkoopprijs die 99 % en 92,7 % (of ... % van de gemiddelde prijs) hoger ligt dan de prijs die hij betalen zou indien deze beperking niet bestond ; dat een verhoging van deze omvang de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt in aanzienlijke mate vervalst ; dat bovendien als uitvloeisel van de prijsregelingen de prijs die een wederverkoper van DCL in het Verenigd Koninkrijk die wilde exporteren betaalde op deze data ... % en ... % hoger lag, dan die welke voor hetzelfde produkt door de alleenverkoper in de andere EEG-landen werd betaald ; dat alleenverkopers stellig hogere kosten als gevolg van hun verplichtingen om de verkoop van de gedistilleerde dranken te bevorderen hebben ; dat men betoogd heeft dat deze kosten het verschil benaderen tussen de inkoopprijs van de nevenimporteur en die van de alleenverkoper ; dat deze verschillen in de aankoopprijs het echter voor de wederverkopers van DCL in het Verenigd Koninkrijk en in sterkere mate nog voor hun opvolgende klanten duidelijk moeilijker maken om te concurreren met de alleenverkopers in de andere EEG-Lid-Staten, of althans nevenimport onaantrekkelijk maken ;

Overwegende dat DCL zijn prijsregelingen strikt heeft doen naleven en inbreuken daarop daadwerkelijk heeft vervolgd ; dat DCL ofwel verzocht om bijbetaling van het prijsverschil wanneer gedistilleerd dat tegen de binnenlandse wederverkoopprijs was gekocht later in EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk werd aangetroffen ofwel voor bepaalde klanten de groothandelsprijs berekende

wanneer de verdenking bestond, dat de aankopen bestemd waren voor export ; dat deze klanten dan het werkelijke verbruik binnen het Verenigd Koninkrijk konden aantonen en zo recht verkregen op terugbetaling ; dat gedurende een jaar sinds de toepassing van de „Prijsregelingen" op 24 juni 1975, geen kratten gedistilleerd die tegen de groothandelsprijs waren aangekocht uitgevoerd werden, behalve in één geval waar een klant in het Verenigd Koninkrijk ongeveer 1 400 kratten Scotch whisky had gekocht tegen groothandelsprijs met de bedoeling deze naar andere EEG-landen te exporteren ;

Overwegende dat DCL verklaard heeft dat van juli 1976 tot juli 1977, de wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk ongeveer 250 000 kratten Scotch whisky tegen groothandelsprijs hebben aangekocht ; dat dit cijfer echter niet weergeeft hoeveel kratten uitgevoerd werden, omdat de groothandelsprijs tevens wordt berekend voor bepaalde aankopen, zelfs indien de klant niet noodzakelijk wenst uit te voeren ;

Overwegende dat in elk geval het genoemde volume nevenimport zelfs lager is dan dit van voor 24 juni 1975 (550 000 kratten) toen de DCL-klanten een formeel exportverbod was opgelegd ; dat redelijkerwijze kan worden aangenomen, dat de export belangrijk hoger zou zijn geweest indien de door de „Prijsregelingen" opgelegde beperkingen niet hadden bestaan ;

Overwegende dat de klagers de moeilijkheden onderstreept hebben, die zij als gevolg van de door DCL gevoerde prijsregelingen in hun handel in gedistilleerd ondervinden ; dat zij in de praktijk na aankoop tegen groothandelsprijs van export naar andere EEG-landen zijn uitgesloten ; dat de DCL-dochterondernemingen erop gericht zijn systematisch de groothandelsprijs te berekenen met het gevolg dat een bijkomende last op de handelsactiviteiten van de klagers in het Verenigd Koninkrijk wordt gelegd ;

Overwegende dat voorts deze prijsregelingen DCL in de gelegenheid stellen een prijs voor alleenverkopers te handhaven die iets hoger ligt of ten minste gelijk is aan die welke aan wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk wordt berekend, hoewel alleenverkopers in de distributieketen een hogere positie innemen en de reclamekosten moeten dragen die de groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk niet behoeven te maken ;

Overwegende dat gezien de marktpositie van DCL in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Scotch whisky, gin, wodka en Pimm's de prijsregelingen derhalve de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt merkbaar beperken en vervalsen ;

c) Overwegende dat de prijsregelingen de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden ; dat zij het voor klanten in het Verenigd Koninkrijk onmogelijk of althans moeilijk maken gedistilleerd naar de andere EEG-landen te exporteren, hetgeen zij indien deze regelingen niet bestonden in ruime mate zouden doen ; dat zij er duidelijk toe gebracht worden de gemeenschappelijke markt te compartimenteren door het handelsverkeer tussen het Verenigd Koninkrijk en andere EEG-landen voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten uit te schakelen en nadelig kunnen zijn voor de verwerkelijking van één enkele markt tussen de Lid-Staten ; dat de „Prijsregelingen" van 24 juni 1975 derhalve inbreuk maken op artikel 85, lid 1 ; dat DCL deze conclusie niet bestreden heeft.

2.2. *Niet-toepasselijkheid van artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag*

2.2.1. De aanmelding

Overwegende dat de „Prijsregelingen" niet in aanmerking komen voor een vrijstelling van het kartelverbod conform artikel 85, lid 3, omdat zij niet conform artikel 4, van Verordening nr. 17 en conform Verordening nr. 27 van de Commissie behoorlijk zijn aangemeld ; dat de prijsregelingen niet krachtens artikel 4, lid 2, van Verordening nr. 17 van de aanmeldingsplicht waren vrijgesteld omdat zij, hoewel zij betrekking hebben op een overeenkomst tussen ondernemingen uit één enkele Lid-Staat, het Verenigd Koninkrijk, betrekking hebben op de export tussen Lid-Staten ;

Overwegende dat de „Prijsregelingen" niet onder de aanmelding van de Verkoopvoorwaarden van 30 juni 1973 vallen, omdat deze aanmelding geen vermelding van de prijsstructuur inhield ; dat bovendien de circulaire van 24 juni 1975 en bijlage II bepalingen bevatten, die verden gaan dan de overeenkomst zoals deze is aangemeld ; dat DCL deze voorwaarden zelf als afzonderlijke maatregelen beschouwde, want zij antwoordde op 8 juli 1975 op een verzoek van de Commissie om inlichtingen over de „Verkoopvoorwaarden" door de Commissie alleen de nieuwe versie van deze „Verkoopvoorwaarden" in bijlage I van de circulaire van 24 juni 1975 toe te zenden en na te laten te verwijzen naar de circulaire zelf en bijlage II ;

Overwegende dat toezending van een afschrift van de prijsregelingen aan de Commissie op 11 juli 1975 op verzoek van de laatstgenoemde niet kan worden beschouwd als een aanmelding ;

Overwegende dat DCL in haar schriftelijke opmerkingen over de punten van bezwaar van de Commissie en op de hoorzitting niettemin verzocht om goedkeuring van de prijsregelingen van DCL voor het Verenigd Koninkrijk overeenkomstig artikel 85, lid 3.

2.2.2. De voorwaarden van artikel 85, lid 3

Overwegende dat de „Prijsregelingen" evenwel, ook al waren zij op behoorlijke wijze aangemeld, niet voor vrijstelling in aanmerking zouden komen, omdat zij niet voldoen aan de vereisten van artikel 85, lid 3 ;

a) dat DCL de volgende argumenten naar voren bracht ter ondersteuning van haar betoog dat de prijsregelingen voldoen aan de vereisten van artikel 85, lid 3 ;

Overwegende dat het distributiestelsel met een dealer die benoemd is voor de verkoopbevordering en om de gepaste distributie van gedistilleerde dranken te verzekeren, vele voordelen en positieve resultaten in andere EEG-landen heeft opgeleverd ; dat de prijsregelingen een onderdeel zouden vormen van een alomvattende commerciële structuur waarbinnen het alleenverkoopsysteem bijdraagt tot de verbetering van de verdeling, terwijl de consument een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen zou ontvangen ; dat de prijsregelingen een onontbeerlijke beperking van de mededinging zouden vormen ten einde ervoor te zorgen dat alleenverkopers, die de kosten van de hun opgelegde verkoopbevordering moeten bestrijden, in staat zouden zijn om met nevenimporteurs te concurreren ; dat twee bijzondere omstandigheden de concurrentiebeperkende maatregel zouden rechtvaardigen ; dat enerzijds verkoopbevordering in de EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk vereist zou zijn omdat DCL-gedistilleerd, hoewel het geen nieuw produkt is, nog niet zeer goed zou zijn ingevoerd ; dat enerzijds de prijzen voor gedistilleerde dranken op de markt van het Verenigd Koninkrijk kunstmatig laag zouden worden gehouden als gevolg van de macht die wordt uitgeoefend door de kopers van DCL, voornamelijk de brouwerijen ;

b) Overwegende dat de overeenkomst welke in deze procedure in het licht van artikel 85, lid 3, moet worden beoordeeld evenwel niet een alleenverkoopovereenkomst is, maar dat het gaat om verkoopovereenkomsten tussen DCL dochtermaatschappijen en groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk, waarvan de „Prijsregelingen" een onlosmakelijk deel uitmaken ; dat hier niet aan de orde is of de alleenverkoopovereenkomsten voordelen opleveren, maar of de „Prijsregelingen" die geen deel uitmaken van deze overeenkomsten, hoewel zij daarmee in economisch verband staan, in aanmerking komen voor een vrijstelling conform artikel 85, lid 3 ;

Overwegende dat deze verkoopcontracten als zodanig niet de mogelijkheid verschaffen om rechtstreeks de distributie in de EEG-landen te verbeteren ; dat de „Prijsregelingen" uitsluitend betrekking hebben op de toepassing van gedifferentieerde prijzen en ten gevolge hebben, dat de export door wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk wordt verhinderd en dat de consumenten in andere EEG-landen dan het Verenigd Koninkrijk worden beroofd van mogelijkheden om DCL-gedistilleerd tegen een lagere prijs te kopen en van de voordelen die voortvloeien uit mededinging op de markt voor gedistilleerd in het Verenigd Koninkrijk ;

Overwegende dat de „Prijsregelingen" derhalve niet aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 85, lid 3, voldoen ;

c) Overwegende dat de „Prijsregelingen" zelfs indien zij in het kader van het alleenverkoopstelsel van DCL worden beschouwd, niet vrijgesteld kunnen worden ;

Overwegende dat de Commissie erkent dat in de EEG-landen vaak bepaalde voordelen kunnen voortvloeien uit de inschakeling van alleenverkopers, die de verkoopbevordering ten behoeve van een in een ander EEG-land gevestigde producent op zich nemen ; dat inzake de alleenverkoopovereenkomsten die DCL-dochterondernemingen met alleenverkopers in landen buiten het Verenigd Koninkrijk hebben gesloten de Commissie haar voornemen een gunstige beschikking te geven heeft bekendgemaakt (1) ;

Overwegende dat indien erkend wordt dat de inschakeling van alleenverkopers door DCL leidt tot een verbetering van de verdeling van de produkten, de „Prijsregelingen" echter niet een beperking betekenen die voor het bereiken van dit doel onmisbaar is ;

Overwegende dat de verkoop en de marketing van DCL-gedistilleerd in de andere EEG-landen buiten het Verenigd Koninkrijk volgens DCL duurder zijn, omdat DCL-gedistilleerd daar niet zo bekend is ; dat DCL gedistilleerd echter geen nieuw te introduceren produkten zijn waarvoor een buitengewone inspanning voor verkoopbevordering nodig is ; dat de voorwaarden voor verkoop op de markten in deze landen geen bescherming vereisen tegen de mededinging vanwege handelaren die DCL-gedistilleerd in het Verenigd Koninkrijk aankopen ;

Overwegende dat, volgens DCL, de mededinging tussen de merken en de door bepaalde kopers zoals brouwerijen uitgeoefende druk bij aankoop een laag prijspeil voor DCL gedistilleerd in het Verenigd Koninkrijk veroorzaakten en het voor DCL moeilijk maken zijn prijzen in het Verenigd Koninkrijk te verhogen ;

(1) Zie bekendmaking overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het PB nr. C 9 van 2. 2. 1971 in de zaak nr. IV/10.469 — White Horse Distillers — B.A.P. CORIMA.

Overwegende dat DCL echter in een positie verkeert waarin zij zeer wel via andere middelen dan de verhindering van nevenexport kan toezien op de doeltreffende taakvervulling door haar alleenverkopers ; dat DCL bijvoorbeeld, zoals zij op de markt van het Verenigd Koninkrijk doet, zelf op zich kan nemen de verkoop op de andere EEG-markten te bevorderen of de kosten van de verkoopbevordering door alleenverkopers door te berekenen in de prijzen die zij hen vraagt ; dat DCL momenteel dezelfde prijzen berekent aan groothandelaren in het Verenigd Koninkrijk en alleenverkopers, ook al legt zij hun verschillende verplichtingen op ; dat deze prijsstructuur wellicht heeft bijgedragen tot de moeilijkheden waarvoor alleenverkopers zich geplaatst zien ; dat niet is aangetoond dat de marktomstandigheden die DCL heeft beschreven de toepassing van andere prijsregelingen, die niet zouden leiden tot een beperking van de mededinging, onmogelijk zouden maken ;

Overwegende dat de „DCL-Prijsregelingen" derhalve niet aan de in artikel 85, lid 3, gestelde voorwaarden voldoen en dat het verzoek van DCL om een vrijstelling voor een beperkte periode hangende de beëindiging van het „monopolie van de brouwerijen" dient te worden afgewezen.

## IV. TOEPASSELIJKHEID VAN ARTIKEL 3, LID 1, VAN VERORDENING Nr. 17 VAN DE RAAD

Overwegende dat de Commissie conform artikel 3, lid 1, van Verordening nr. 17 van de Raad, op verzoek of ambtshalve, indien zij een inbreuk op artikel 85 van het Verdrag vaststelt de betrokken ondernemingen bij beschikking kan verplichten aan de vastgestelde inbreuk een einde te maken ;

Overwegende dat de DCL-groep, gezien de ernstige gevolgen voor de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt voortvloeiend uit de „Prijsregelingen", moet worden verplicht onmiddellijk aan de in deze regelingen belichaamde inbreuk een einde te maken, waarbij de The Distillers Company Ltd belast wordt erop toe te zien dat aan deze verplichting wordt voldaan ; dat de DCL-groep zich met name moet onthouden van alle verdere activiteiten welke ten doel hebben de export van hun door de Britse wederverkopers gekochte gedistilleerde dranken uit het Verenigd Koninkrijk naar andere EEG-landen te beperken ;

## V. TOEPASSELIJKHEID VAN ARTIKEL 15 VAN VERORDENING Nr. 17 VAN DE RAAD

Overwegende dat de Commissie krachtens artikel 15, lid 2, van Verordening nr. 17,

„Bij beschikking aan ondernemingen geldboeten kan opleggen van ten minste 1 000 en ten hoogste 1 miljoen rekeneenheden, of tot een bedrag van ten hoogste 10 % van de omzet van elk der betrokken ondernemingen in het voorafgaande boekjaar, indien bedoeld bedrag hoger is dan 1 miljoen RE indien zij opzettelijk of uit onachtzaamheid :

a) inbreuk maken op artikel 85, lid 1, van het Verdrag,

bij de vaststelling van het bedrag van de geldboete wordt niet alleen rekening gehouden met de zwaarte, maar ook met de duur van de inbreuk." ;

Overwegende dat artikel 15, lid 5, van Verordening nr. 17 bepaalt dat :

„De in het tweede lid onder a) genoemde geldboeten niet kunnen worden opgelegd voor gedragingen welke plaatshebben :

a) na aanmelding bij de Commissie en voordat zij in toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag een beschikking heeft genomen, voor zover deze gedragingen blijven binnen de grenzen welke in de aanmelding zijn genoemd ; ..." ;

Overwegende dat artikel 15, lid 2, van Verordening nr. 17 van toepassing is op de „DCL-Prijsregelingen" van 24 juni 1975 ;

Overwegende dat DCL door het aanbieden en toepassen van de „Prijsregelingen" een bijzonder zware inbreuk op artikel 85, lid 1, gemaakt heeft, die van grote betekenis geweest is voor het vrij verkeer van goederen en de werkzaamheden van vele handelaren in DCL's gedistilleerde dranken binnen de gemeenschappelijke markt ;

Overwegende dat de toepassing van artikel 15, lid 5, van Verordening nr. 17 op de „Prijsregelingen" niet gerechtvaardigd is ; dat zij in de eerste plaats niet conform artikel 4 van Verordening nr. 17 en overeenkomstig Verordening nr. 27 van de Commissie aangemeld zijn ; dat zij in de tweede plaats niet binnen de aangegeven grenzen van de werkzaamheden in de aanmelding van 30 juni 1973 van de „Verkoopvoorwaarden" vallen ; dat DCL bij de omschrijving van haar werkzaamheden in deze aanmelding geen melding maakte van haar „Prijsregelingen" binnen de EEG ; dat zowel de „Prijsregelingen" als de exportverboden die in de aangemelde „Verkoopvoorwaarden" neergelegd zijn weliswaar beiden van invloed zijn op de export, maar volstrekt onderscheiden en afzonderlijke maatregelen zijn ;

Overwegende echter dat de Commissie er rekening mee houdt dat in de gegeven omstandigheden dat nalaten van de aanmelding door DCL te goeder trouw geweest zou zijn omdat de „Prijsregelingen" aan de Commissie in de loop van de briefwisseling met betrekking tot de „Verkoopvoorwaarden" medegedeeld waren, de eerder gedane aanmelding van de „Verkoopvoorwaarden" zich daarom zou uitstrekken tot de „Prijsregelingen" en dat geen afzonderlijke aanmelding van deze „Prijsregelingen" noodzakelijk zou zijn ;

Overwegende dat de Commissie zich onthoudt van het opleggen van een geldboete in deze zaak ;

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

*Artikel 1*

Het verbod voor export vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de andere Lid-Staten en het verbod om in entrepôt door te verkopen als vervat in de „Verkoopvoorwaarden voor de wederverkoop" die op 30 juni 1973 bij de Commissie werden aangemeld en welke deel uitmaken van de overeenkomsten voor de verkoop van gedistilleerde dranken tussen 38 dochtermaatschappijen van The Distillers Company Ltd. en hun wederverkopers in het Verenigd Koninkrijk, vormden een inbreuk op artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, tussen 1 januari 1973 en rond 24 juni 1975.

*Artikel 2*

Het verzoek om een verklaring krachtens artikel 85, lid 3, dat artikel 85, lid 1, niet van toepassing is, wordt ten aanzien van de bepalingen en de periode genoemd in artikel 1 afgewezen.

*Artikel 3*

De „Prijsregelingen" welke deel uitmaken van de in artikel 1 genoemde overeenkomsten en welke in bijlage II bij de circulaires van DCL van 24 juni 1975 en 23 februari 1977 zijn vermeld, vormen een inbreuk op artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en toepassing van artikel 85, lid 3, op deze regelingen is niet gerechtvaardigd.

*Artikel 4*

The Distillers Company Limited, waartoe deze beschikking is gericht, moet erop toezien dat aan de in artikel 3 hierboven genoemde inbreuk onverwijld een einde wordt gemaakt. Met name moeten de Distillers Company Limited en haar dochtermaatschappijen zich onthouden van iedere verdere activiteit inzake prijsregelingen, waardoor de export van hun door in het Verenigd Koninkrijk gevestigde afnemers gekochte gedistilleerde dranken uit het Verenigd Koninkrijk naar andere EEG-landen zou kunnen worden beperkt.

*Artikel 5*

Deze beschikking is gericht tot The Distillers Company Limited, 21 St. James's Square, Londen, Verenigd Koninkrijk, die haar moet mededelen aan haar in bijlage I bij deze beschikking genoemde dochtermaatschappijen.

Gedaan te Brussel, 20 december 1977.

*Voor de Commissie*

Raymond VOUEL

*Lid van de Commissie*

*BIJLAGE I*

**Lijst van de dochtermaatschappijen van de Distillers Company Ltd. waarnaar in de bovenstaande beschikking is verwezen**

John Dewar & Sons Ltd.
John Walker & Sons Ltd.
James Buchanan & Co. Ltd.
Buchanan-Booth's Agencies Ltd.
White Horse Distillers Ltd.
Wm. Sanderson & Son Ltd.
John Haig & Co. Ltd.
Distillers Agency Ltd.
A. & A. Crawford Ltd.
J. & G. Stewart Ltd.
Macdonald Greenlees Ltd.
Slater Rodger & Co. Ltd.
James Watson & Co. Ltd.
W.P. Lowrie & Co. Ltd.
Ainslie & Heilbron (Distillers) Ltd.
John Gillon & Co. Ltd.
John Begg Ltd.
Bermore Distilleries Ltd.
Peter Dawson Ltd.
Maclay Duff (Distillers) Ltd.
Mitchell Bros. Ltd.
Bulloch Lade & Co. Ltd.
J. & R. Harvey & Co. Ltd.
Daniel Crawford & Son Ltd.
John Hopkins & Co. Ltd.
Baird-Taylor Ltd.
Donald Fisher Ltd.
D. & J. McCallum Ltd.
Low Robertson & Co. Ltd.
John Robertson & Co. Ltd.
J. & W. Hardie Ltd.
John Crabbie & Co. Ltd.
Tanqueray Gordon & Co. Ltd.
Booth's Distilleries Ltd.
Charles Tanqueray & Co. Ltd.
Boord & Son Ltd.
J. & J. Vickers & Co. Ltd.
Pimm's Ltd.

*BIJLAGE II*

**Prijs van DCL Scotch whisky : een krat Johnnie Walker Red Label**

| Datum | Groothandelsprijs in entrepôt | Kortingen (maximum) | Netto VK-groothandelaarsprijs | Relatie tussen groothandelsprijs en nettoprijs | Alleenverkopersprijs | Relatie tussen groothandelsprijs en alleenverkopersprijs | Relatie tussen alleenverkopersprijs en VK-groothandelaarsprijs |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. 1. 1973 / 11. 1. 1974 | £ 8,25 | (3,00 + 0,95 (1) + 0,25 + 0,15) (2)<br>£ 4,35 | £ 3,90 | 114 % | | % | % |
| 12. 1. 1974 / 31. 12. 1974 | £ 8,25 | (3,00 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 4,55 | £ 3,70 | 123 % | | % | % |
| 1. 1. 1975 / 31. 3. 1975 | £ 9,55 | (3,50 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,05 | £ 4,50 | 112 % | | % | % |
| 1. 4. 1975 / 30. 6. 1975 | £ 10,65 | (3,75 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,30 | £ 5,35 | 99 % | | % | % |
| 1. 7. 1975 / 31. 7. 1975 | £ 11,71 | (4,00 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,55 | £ 6,16 | 90 % | | % | % |
| 1. 8. 1975 / 31. 9. 1975 | £ 11,71 | (4,00 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,55 | £ 6,16 | 90 % | | % | % |
| 1. 10. 1975 / 26. 1. 1976 | £ 12,16 | (4,00 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,55 | £ 6,61 | 83,9 % | | % | % |
| 27. 1. 1976 / 6. 4. 1976 | £ 12,16 | (4,00 + 0,95 + 0,25 + 0,35)<br>£ 5,55 | £ 6,61 | 83,9 % | | % | % |
| 7. 4. 1976 / 31. 1. 1977 | £ 12,16 | (4,00 + 0,95 + 0,25 + 0,55)<br>£ 5,75 | £ 6,41 | 89,7 % | | % | % |
| 1. 3. 1977 | £ 13,61<br>[£ 13,51] | (4,00 + 1,24 + 0,25 + 0,16 + 0,90)<br>£ 6,55 | £ 7,06 | 84,8 %<br>[92,7 %] | (3) | %<br>% | % |

(1) Verhoging per 1 april 1973.
(2) Tot 30 september 1973.
(3) Verhoging per 1 februari 1977.

*BIJLAGE III*

**Prijs van DCL gin : een krat Gordon's Special Dry London Gin**

| Datum | Prijs in entrepôt | Kortingen (maximum) | Netto VK-groothandelaarsprijs | Relatie groothandelaarsprijs tot nettoprijs | Alleenverkopersprijs | Relatie groothandelsprijs tot alleenverkopersprijs |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 14. 4. 1975 / 30. 6. 1975 | £ 9,50 | (3,50 + 0,94 + 0,35) £ 4,79 | £ 4,71 | 101 % | | % |
| 1. 7. 1975 / 30. 9. 1975 | £ 9,85 | (3,60 + 0,94 + 0,35) £ 4,89 | £ 4,96 | 98,5 % | | % |
| 1. 10. 1975 / 2. 2. 1976 | £ 10,55 | (3,70 + 0,94 + 0,35) £ 4,99 | £ 5,56 | 89,7 % | | % |
| 3. 2. 1976 / 31. 3. 1976 | £ 10,55 | (3,70 + 0,94 + 0,35) £ 4,99 | £ 5,56 | 89,7 % | | % |
| 1. 4. 1976 / 28. 2. 1977 | £ 10,55 | (3,70 + 0,85 + 0,55) £ 5,10 | £ 5,45 | 93,5 % | | % |
| 1. 3. 1977 | £ 11,75 | (3,70 + 1,00 + 0,90) £ 5,60 | £ 6,15 | 91 % | | |

*BIJLAGE IV*

**Prijs van DCL wodka : een krat Cossack Vodka**

| Datum | Groothandelsprijs in entrepôt | Kortingen (maximum) | Netto VK-groothandelaarsprijs | Relatie groothandelaarsprijs tot nettoprijs | Alleenverkopersprijs | Relatie groothandelsprijs tot alleenverkopersprijs |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. 4. 1975 / 30. 9. 1975 | £ 10,47 | (4,25 + 0,87 + 0,35) £ 5,47 | £ 5,00 | 109,4 % | | % |
| 1. 10. 1975 / 28. 2. 1976 | £ 11,32 | (4,50 + 0,87 + 0,35) £ 5,72 | £ 5,60 | 102 % | | % |
| 1. 3. 1976 / 28. 2. 1977 | £ 11,32 | (4,50 + 0,87 + 0,55) £ 5,92 | £ 5,40 | 109,6 % | | % |
| 1. 3. 1977 | £ 12,07 | (4,50 + 0,94 + 0,90) £ 6,34 | £ 4,98 | 127,3 % | | % |